

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenšči nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Stjepan Radić v Sloveniji.

Zmaga St. Radića. — Strah SLS. — Sijajen govor St. Radića. — Kako je nastal sporazum. — Kdo je tvorec sporazuma. — Za zmago pacifizma, socialne pravičnosti in narodnosti.

Staro politično pravilo je, da ne sme stranka nikdar pokazati, da se nasproti nika boji. Kakor mnogo drugih pravil, tako SLS tudi tega pravila ni upoštevala in s pisavo »Slovenec« ter življenjem nahujkanih pristašev je dokumentirala svoj strah pred Radićem.

In po govorih St. Radića, po njegovem imponujočem nastopu je soglašala vsa javnost v tem, da ima SLS vzrok, če se boji St. Radića. Zakaj ni še slišala Slovenija tako miselno bogatega govora, kakor je bil govor St. Radića. Nehote so poslušalci primerjali Radićev govor z govori, ki jih običajno govorijo naši politiki. Pa čeprav je imela ogromna večina predrazsodek proti Radiću, so morali po njegovem govoru vendarle brez izjeme vsi priznati, da so vsi govorci, ki jih slišimo običajno po Sloveniji, prava revščina proti govoru St. Radića. Kadar govorijo naši politiki, govorijo običajno samo to, kar so že teden dni poprej premlevali slovenski časopisi. Kar pa je govoril St. Radić, pa je bilo tako novo, tako globoko prevdarjeno, da greše slovenski listi, če ne bodo vsaj teden dni spali iz njegovega govora. Tako ogromna je razlika med tem, kar je povedal St. Radić in kar govorijo običajno naši politični prvaki. Tu vsebina, tam fraza, tu originalnost, tam običajna dnevna gesla, tu širok pogled v bodočnost, tam ozkogrudni horizont, segajoč le v najbližjo sedanjost. Resnično! Imeli so vzrok, da so demonstrirali proti lastni nemoti!

Samo to so namreč bile njih demonstracije in to je spoznala vsa Ljubljana. Le malo jih je bilo, ki so dejali pred Radićevim shodom, da so njegovi pristaši. V več ko nabito polni dvorani Narodnega doma je bila večina poslušalcev nasprotna HSS in Stjepanu Radiću. Bili so tu zbrani pristaši prav vseh slovenskih strank in po ogromni večini samo boljši pristaši, taki, ki ustvarjajo mišljenje v stranki. Po govoru St. Radića ni bilo niti enega med njimi, ki ne bi priznal, da ga je Radić presenetil, da je bil njegov govor nekaj izrednega, da je mož nenavadne sposobnosti. In tedaj so vsi razumeli, zakaj si je upala nastopiti SLS proti Radiću le z zaplovnim in pocesnim življenjem. In značilno je, da so življali še pred vstopom Radića v Narodni dom, da pa po njegovem odhodu ni bilo nobenega življa več, ker je Radić zmagal na vsej fronti.

Zmaga v pravem pomenu besede je bil Radićev govor. Vse javno mnenje je imel proti sebi, hujskalo se je proti njemu tedne dolgo na vse načine — toda, ko je Radić prišel govoriti, so pričeli padati predsodki in njegova izredna osebnost je obvladala vso dvorano. Najvišjo zmago je doživel tako St. Radić, ker je prepričal pristaše drugih strank, najtežji poraz pa so doživeli njegovi nasprotniki, ker so izgubili lastne pristaše in to v silo nasprotnikove ideje.

Ne samo SLS, tudi pristaši SDS so zašli med demonstrante. Tepeni stranki sta se našli v objemu ob prihodu zmagovalca. Jeza in zavist sta združili nasprotnike in njih sikanje je poveljevalo triumfu Radića. Razumljivo je srd Radićevih nasprotnikov, ker s politiko sporazuma so postale za vedno brez učinka njih intrige in njih pot navzdol je ne vzdržna.

Nova orientacija se začne z Radićem.

vim prihodom v Slovenijo. Definitivno je pokopano izigravanje starih predvojnih gesel in načela zapadne demokracije so stopila v ospredje. Mir, socialna pravičnost in narodne pravice zahteva ljudstvo in kar je bilo vsemu narodu na jeziku, to je povedal z jasno in precizno besedo Stjepan Radić. Ljudstvo stopa na plan in polaga račun o svojem trpljenju ter zahteva, da se njegovo trpljenje neha, da bo bogata Jugoslavija tudi v resnici dala svojim prebivalcem srečo. In kako se to zgodi, je povedal Stjepan Radić.

Politika sporazuma bo dvignila Jugoslavijo in kakor je neizmerno dvignila ugled države v tujini, tako bo dvignila notranje zaklade dežele. Samo ena politika je mogoča v Jugoslaviji — politika sporazuma, saj ena vlada more izvesti to politiko — vlada sporazuma in vsak dan jasneje postaja to in zato je vsak dan močnejša vlada sporazuma. Samo bankrotna spekulacija je upanje na polom politike sporazuma in v interesu ljudstva je, da se te spekulacije čim prej končajo, da ne bo trpelo škodo samo ljudstvo, temveč samo politični spekulanti.

Kakor so bila izvajanja St. Radića miselno globoka in vsebinsko bogata, je vendar posebnost Radićeve vrline v drugi stvari. Ni še slišala Slovenija političnega govornika, ki bi znal tako zelo zagrabiti dušo naroda, ko Stjepan Radić. Duša naroda govori iz vsake njegove besede, srce naroda utripa iz vsakega njegovega stavka. Če ne bi hotel, St. Radić je moral postati voditelj naroda.

Večina ljudi je hitela na Radićev shod, da vidi demagoga, da vidi to jugoslovensko specialiteto, da zadosti svoji radovednosti. Toda kako zelo so obstrmeli vsi, ko so ugledali St. Radića in kako so bili presenečeni, ko so ga slišali.

Se nikdar niso slišali govornika, ki bi govoril tako zelo brez demagogije, ko St. Radić. Ne ene nepotrebne geste ni bilo, nobenega iskanja efekta, temveč preprosto so bile izgovorjene vse besede in samo njih globoka vsebina je osvajala ljudi. Kakor da bi govoril preprost človek iz naroda, ki nima nobene druge želje, kakor da pove resnico, tako je govoril St. Radić. Zato pa so tudi njegove besede tem bolj učinkovale.

S sovraštvom v srcu so prišli le premnogi na Radićev shod, toda razoroženi so bili, ko so videli, da ni v Radiću nobenega sovraštva. Kakor da Radić sploh nima nasprotnikov, tako je govoril. Nikogar ni napadal in samo kratka pripomba je pričala, da se tam nekje bore proti Radiću neki pritlikavci. Nad vse njih intrige pa se je povzpela St. Radić in v tej višini, do katere je prišel le z argumenti, je bil Radić zlasti imponujoč.

Kako so kričali, nekoč o protinacionalnem delu St. Radića. Včeraj pa je slišala dvorana Narodnega doma tako iskrene besede v korist našega naroda tam preko, kakor še nikoli. In vendar je bila v Narodnem domu prirejena že marsikatera narodna manifestacija.

Zmaga je bil Radićev govor in nova politika se pričena sedaj za Slovenijo. Zadnji čas je, da smo prišli do tega in da stopa na mesto mrtvila — akcija.

Pozdravljamo zato prihod St. Radića v Slovenijo, pozdravljamo njegovo delo

Slavno uspeli shod v Veliki Loki.

Velika Loka, 23. nov. Včeraj se je vršil sijajno uspel shod Zveze slov. kmečjskega ljudstva, na katerem so govorili predsednik HSS g. Stjepan Radić, poslanec Ivan Pucelj, podpredsednik HSS dr. Maček in župnik Oblak. Shodu, katerega se je udeležilo nad 2000 ljudi, je predsedoval g. Bukovec. St. Radić je v nad polurnem govoru očrtal splošni

kmečki program, zlasti slovenski kmečki program. St. Radiću in poslancu Pucelju so bile prirejene povsod burne ovacije. Cel trg je bil slavnostno okrašen in v zastavah. Po lepo uspelem shodu se je Radić s svojim spremstvom odpeljal z avtomobilom v Brežice, odkoder je nadaljeval potovanje v Beograd.

Nobenih političnih dogodkov v Beogradu.

Beograd, 23. nov. Včeraj ni bilo nobenega političnega življenja, ker se nahaja v Beogradu le malo poslancev. Ministrski predsednik Pašić je delal dopoldne in popoldne v svojem kabinetu. Zjutraj je Pašić sprejel Krsto Miletića in Marka Gjuričiča ter se z njima dalj časa razgovarjal.

Tudi v radikalnem klubu je bilo mrtvo. Včeraj sta posetila pomočnika zun.

ministra Jovana Markovića naš poslanik v Rimu Balugdić in poslanik pri Vatikanu dr. Smodlaka.

SMODLAKA POROČA KRALJU.

Beograd, 23. nov. Sinoči od 18. do 19. je bil v dvoru naš poslanik pri Vatikanu dr. Smodlaka, ki je poročal kralju o konfliktu radi zaveda sv. Jeronima v Rimu.

NOVA PREGANJANJA NAŠIH LJUDI V ITALIJI.

Pazin, 23. nov. Italijanske oblasti so pričele s ponovnim preganjanjem naših ljudi. Te dni so karabinjerji izvršili preiskavo v ženskih društvih »Soča« in »Mirna« ter zaplenili vse knjige. Tajnico so zaprli. V Buzetu so aretirali poslovodjo posejilnice Klarića in ga zaprli.

DEMISIJA FRANCOSKE VLADE.

Pariz, 23. nov. Na včerajšnji popoldanski seji parlamenta je bil peti člen zakonskega načrta o finančni situaciji odbit z 278 proti 275 glasovi. Vlada g. Painlevéja, ki je doživela poraz, je demisionirala. Proti načrtu so glasovali komunisti.

ANGLIJA PRIPRAVLJA RAZOROŽITVENO KONFERENCO.

London, 22. nov. Londonski poročevalec »Chicago Tribune« javlja, da je imel angleški deželni obrambni odbor v preteklem tednu dve tajni seji, na katerih se je razpravljalo o angleškem načrtu razorožitve. Te priprave za razorožitve so pričeli Angleži, ker so Francozi in Belgijci izjavili, da vztrajajo na čimprejšnjem sklicanju mednarodne razorožitvene konference. V svrhu sanacije lastnih financ bi bili Francozi in Angleži pripravljeni podpirati nemške razorožitvene zahteve ob priliki vstopa Nemčije v Zvezo narodov. Angleški razorožitveni načrt da se tesno naslanja na načrte washingtonske razorožitvene konference. Po njem naj bi se gotova bojna sredstva določila po gotovem razmerju. V angleških krogih prevladuje mnenje, da so specialna določila o gotovih bojnih sredstvih boljša kakor pa splošne razorožitvena formula.

za sporazum in naloga vseh nas Slovencev je, da se tudi mi lotimo s tako intenzivnostjo dela za sporazum, da ne bo to samo sporazum Hrvatov in Srbov, temveč tudi Slovencev.

V tem znaku na plan vsi, ki hočete dobro slovenskemu narodu!

INCIDENT PRED NARODNIM DOMOM.

Ko je prišel St. Radić pred Narodni dom, je bil burno pozdravljen od svojih pristašev, dočim so začeli nekateri politični paglavci tudi pri tej priliki življati. Tedaj se obrne proti njim St. Radić in jim reče:

PRINCEZA OLGA DOSPELA V BEOGRAD.

Beograd, 23. nov. Predvčerajšnjina je prispela v Beograd princezinja Olga, soproga princa Pavla. Na kolodvoru sta jo pričakovala Nj. V. kralj Aleksander in kraljica. Visoki gosti so nato odšli po dvorec. Občinstvo je bilo zelo navdušeno in jih je burno pozdravljalo.

VELIKO ZANIMANJE BEOGRADA ZA RADIĆEV SHOD.

Beograd, 23. nov. Včeraj ves dan je vladalo veliko zanimanje za govor St. Radića v Ljubljani in Veliki Loki. Ker je telefonska zveza z Beogradom pretrgana, niso sinoči prispale nobene vesti o sijajno uspelem shodu.

PRIBIČEVIČEV SHOD V VUKOVARU.

Beograd, 23. nov. Včeraj se je vršilo v Vukovaru zborovanje samostojnih demokratov, na katerem je Pribičević zopet razvijal znano tezo o svojem stališču napram današnji vladi. Seveda ni štedil z napadi. Na banketu je pa razen Pribičevića govoril tudi bivši hrvatski ban dr. Iv. Palaček in nekoliko seljakov. Zborovanja se je udeležilo 3000 ljudi.

CANKOV ZANIKA VESTI O RBKONSTRUKCIJI VLADE.

Sofija, 22. nov. Na seji vladne večine je Cankov demantiral vse vesti o krizi vlade. Cankov je izjavil, da ni nobenega razloga za večje izpremembe kabineta. Na koncu je podal obsežen ekskurs o notranji politiki.

D. F. C. PROTI HAŠKU 5:2.

Zagreb, 23. nov. Včerajšnja tekma med D. F. C. in Haškom je končala z visoko zmago prvega 5:2.

»Kadar pridem drugič v Slovenijo, me magari napadite s kamenji. Prišel bom vseeno tudi dvajsetkrat. Toda sramota je, da živjgate, kadar pride človek prvič v mesto.«

Paglavci so se nato razgubili.

POZDRAVNI BRZOJAVKI.

Nj. Vel. kralju je bila poslana sledeča brzojavka: »Zbor zaupnikov ZSKL pošilja svojemu kralju in celemu visokemu domu najudanejšje pozdrave. — Pucelj.« Brzojavka, poslana min. predsedniku Pašiću, pa se je glasila: »Zbor zaupnikov ZSKL pošilja po govoru Stjepana Radića Vam kot predsedniku vlade in predstavniku narodnega sporazuma iskrene pozdrave.«

z vami! Rekel sem Protiću, če uvede cen-
sus, da bo smel glasovati samo tisti, ki bo
plačal 1000 Din direktnega davka, potem
Radića ne rabi. Ali, ker pa je uvedena sploš-
na volilna pravica, potem mora z nami, ker
nas je toliko, da ne more preko nas. To je
velika demokratična realnost, ki jo najbolje
poučuje Pašić sam in tudi radikalni pra-
viki. Ugoditi moramo narodu in mu dati, kar
želi. Zlasti je treba poznati njegove skrbi
vsled elementarnih nezdov. Pri tem pa vera
ni nikakor v nevarnosti. Vera je v duši, vera
je v zvezi z Bogom. Veri morejo škodovati
duhovniki, ki jo lepo pridigujejo in slabo
delajo.

KMET NI KRIV DRAGINJE.

Druga napačna trditev je, da so kmetje
krivi draginje, kar zlasti trdi socialistično
časopisje. Kmet računa samo gotov denar,
ne računa pa dela. Ako bi hotel kmet vse
zaračunati, bogve koliko bi potem veljalo
ono jajce.

Tretje, kar je treba poudariti, pa je to, kar
je včeraj na banketu zelo umno povedal moj
prijatelj prof. dr. Lončar, ki je rekel, da Slo-
vencev ne morejo brez Hrvatov ničesar veli-
kega in uspešnega napraviti. Bili so časi, ko
so bili tudi Hrvati na Dunaju, pa so vedno
delovali skupaj s Slovenci, posebno pa mi,
ko smo začeli izvajati seljaško politiko, smo
se vedno spominjali Slovencev in smo na nje
računali.

BREZ SLOVENCEV NE GRE.

Jaz sem vedno bil za Slovence. Njih je naj-
manj, pa so najbolj izobraženi, najnapred-
nejši, najmarljiviji, dekleta so najlepša,
najlepše pojejo, dečki pa se najostreje
tepejo. — Slovenci so organizatorji no-
tranjega dela. — Slovenci so najboljši urad-
niki.

Tudi Slovenci morajo priti v vladu, toda z
inspektorje in davčne uradnike, v banke, toda
ne dr. Zerkava. Hvala Bogu pa tudi, da jih
ni preveč, ker tudi birokratov ne sme biti
preveč. Cel Beograd bi moral biti poln slo-
venskih uradnikov. Jaz imam v svojem mi-
niststvu n. pr. samo dva. Mi Hrvati in Srbi
bi ne mogli brez Slovencev izvesti ne glede
na ozemlje organizacije našega dela, organi-

zacije kulture in gospodarstva, ker so Sloven-
ci absolutno nenadomestljivi.

Ze Avstrija je znala ceniti vesno urad-
ništvo, samo njena taktika ni bila pravilna,
ker pošiljala je n. pr. v Bosno Cene, ki so
bili sami naročniki »Narodnih listov«, ki so
veljali za najradikalnejši češki organ.

Tudi Slovenci morajo priti v vladu toda z
žvižganjem se še ne pride v vladu. Ne gre
za drobtinice, kakor to govori dr. Korošec,
ki zamenjuje Beograd z Dunajem. V vladu
se pride le s samozvesto popolno ravno-
pravnosti v delu in jelu. Vidite, kaj vse
od nas zunanji svet pričakuje. Kot primer
naj navedem siedeče: Chamberlain je vprašal
Ninčiča: Ali je Radić tu. Imate kakega Slo-
vence v vladi? (Nema gal) rucelj sicer tor-
malno ni še v vladi, ampak je deloma v njej,
ker je v finančnem odboru ter bo morda v
kratkem v vladi.

Vaše glavno mesto je Ljubljana, kar po-
menja, da je ljubljena. Vaše glavno mesto je
tudi naše mesto in tako mislijo tudi Srbi.
Vi ste velik faktor v naši kulturi in v naši
ekonomiji. Vemo, da si je znala tudi mala
Stajerska priboriti pod Gradcem svoj vpliv.
Iz krivice omini, ki sedaj žvižgajo, smo iz-
gubili Koroško. Strogo jim bomo pozvali na
odgovor in jih vprašali, kaj je z omini mili-
joni, ki so bili namenjeni za prosveto. Manj-
ka še tretji del slovenskega naroda. To ni
samo vaša stvar, to je stvar Hrvatov in Srbov,
pa tudi stvar Bolgarov in še nekega drugega,
ki si ga lahko sami mislite. Slovenci mora
biti ujedinjena. Preko Zveze narodov bo
popolnoma obnovljena celokupna Slovenija.
Živela Slovenija!

Tako je St. Radić končal svoj govor. Vi-
harni živio klici kar niso hoteli pomeniti.
More se reči, da si je St. Radić pridobil srca
vseh poslušalcev.

Nato je spregovoril še poslanec Pucelj:
Ker je danesji shod tako sijajno uspel, si
dovoljujem izprositi dovoljenje, da smem po-
slati Nj. Vel. kralju udanostno brzojavko in
prijateljske pozdrave g. Rašicu. (Klici: Živo
kralj, živio Rašić!) Najlepše se zahvaljujem
za lepo vedenje, ki pristoji Slovencu. To je
najboljši odgovor na hujškaško žvižganje.

Prijateljski sestanek pri Štruklju.

V imenu krajevne organizacije Zveze slov.
kmetijskega ljudstva je otvoril sestanek njen
predsednik

dr. Drago Marušić.

Pozdravljamo Stepana Radića ne kot mi-
nistra, ne kot predsednika HSS, temveč v
prvi vrsti kot svojega brata. In pozdravlja-
mo ga dalje predboritelja zapadne demokracije
in sicer v tem zmislu, da se ta dejansko
izvede in da ne ostane samo pri besedi.

Naša krivda je, če nismo dosegli Slovenci
v državi onega ugleda, ki nam gre, ker smo
zanemarili akcije. Tudi zato pozdravljamo
St. Radića v svoji sredi, ker upamo, da pride
z njegovim prihodom v Slovenijo do tistega
borbenega duha, ki smo ga dosedaj tako zelo
pogrešali. In da je njegov prihod v resnici
borben, to so dokazale demonstracije, ki so
jih priredili iz srca pred njim njegovi
nasprotniki.

Pa opozite, da sem začel v politiko, ker
današnji večer ima samo ta namen, da po-
vemo Stepanu Radiću, da ga imamo radi in
da smo zvezani z njim predvsem po ljubezni.

Nato je pozdravil dr. Marušić vse došle
hrvatske goste, tako podpredsednika HSS
dr. Mačka, poslanca Trajara, inž. Košutića,
publicista dr. Cihlara in leaht not least gospo
Radićevu, ki s tako vzgledno zvestobo stoji
ob strani svojega moža. (Viharno odobrava-
nje.)

Nato je govoril iskreno pozdravljen

Stepan Radić.

Uvodoma se je spominjal svojih dijaških
doživljajev, ki jih je doživel v Sloveniji.

Kot petošolec sem prišel v Savinjsko do-
lino, ki je tako lepa, da je se moral tu spre-
hajati sam Bog, ko je bilo na svetu še boljše.
Videl sem, kako je tu vse marljivo obdelano
in tedaj sem spoznal marljivost Slovencev. Ko
sem pa bil na Goriškem, sem spoznal drugo
resnico. Tedaj sem našel v Gradišču Simona
Gregorčiča, ki ga smatram za enega največjih
pesnikov na svetu. Kupil sem si njegovo knji-
go za 75 krajcarjev in doživel svoje drugo
spoznanje, da Slovenci niso materialisti, tem-
več idealisti.

Z zlato obrezanim Gregorčičem pridem v
gostilno, da se okrepčam. Nisem naročil vi-
na, ker dijaški finančni minister je bil še
bolj trd ko g. Stojadinović. Sedem k mizi
in odprem knjigo ter pričnem čitati Gregor-
čičeve pesmi: »Ob nevihtu«, »V kmetijski hiši«
in druge. Vsi so me obstopili in me poslušali
z napeto pozornostjo. Takoj sem imel vsa-
ga, kar sem hotel in kmetje so se prepirali med
seboj, kdo da mi da ležišče. Ne, vi niste ma-
terialisti, vi ste idealisti.

Ko sem prišel iz Bohinjske Bistrice v Tol-
min in druge kraje Primorske, sem se za-
čudil, kako je ta svet zaveden in pameten.
Tudi najbolj priprost človek je govoril z za-
nosom, kako da bodo osvojili Gorico, kako
je Trst naš kako je naše vse Primorje. In
tedaj sem videl tretjo resnico.

Sijajne pesnike in literate so imeli vedno
Slovenci, ne pa politike. Globino narodne du-
še so zagrabili le Gregorčiči, Prešerni, Jur-
čiči, ne pa politiki.

In prava politika je samo ta, ki sega v glo-
bino narodne duše. Človek ni stroj in narod
ni čreda. Zato treba najti človeka samega,
odkriti njegovo dušo in skrbeti, da bo potem
daka naroda velika.

To je naloga politike, ki pa mora imeti
tudi hrabrost, da je vedno na svojem mestu.
Kot mlad študent sem videl, da je sloven-
ski narod silno napredoval, toda politiki te-
ga niso videli. In da je narod napredoval, je
zasluga pesnikov, kakoršen je bil Gregorčič
in kakršni danes ni. Krek je tudi to spo-
znal in zato je pričel s socializmom.

O demokraciji.

Ni v tem bistvo demokracije, če bogatin
priže revežu cigareto, čeprav je to demo-

kratično. To se vidi v Ameriki, ki velja kot
demokratična dežela. Farmer ustvarja blago-
stanje Amerike, toda nima nobene besede.
Ko je hotel La Follete organizirati farmerje,
so ga hoteli zapreti. Farmer v Ameriki nima
nobene politične pravice, ker za Amerikane
je farmer Wild West. Ravno tako je v Nem-
čiji z demokracijo. In tudi Krekov socializem
ni brez napake, zakaj tudi tedaj, ko je bil
Krek najbolj pameten, je bil odvisen od Va-
tikana.

Politika ni mehanika. Politika je življenje.
Spoznati je treba trpljenje naroda tako, kakor
ga je spoznal Gregorčič. Iz tega spoznanja
pa je treba oblikovati dušo naroda. Kar nar-
od čuti, kar je v njegovi duši, to mora za-
grabit politiki in to mora biti fundament
njegovega dela. Treba je pristati z narodom,
da pristane narod. Tako smo delali mi in
zato smo združili ves narod.

Politiki mora delati kot glasbenik. Iz ne-
znanih narodnih pesmi je ustvaril Dvořák
najbolj divne simfonije in opere. Glasbeniki
so ljudje, ki vedo, da je treba poslušati nar-
od in iz tega, kar zapoje njegova duša, ustvari
najpopolnejše harmonije.

Tako mora politik poslušati narodovo dušo
in spoznati vse, kar tare narod in ga od tega
osvoboditi. Ne more pa drugega osvoboditi
tisti, ki je sam rob. Kako naj ima zato pravo
politiko Korošec, ki je rob Vatikana.

Tri glavne naloge

so, ki jih mora izvesti demokracija:

1. Pacifizem,
2. socialna pravičnost in
3. narodnostna misel.

Pacifizem je prva in glavna naloga. Ko je
zahteval Wilson, ki ni bil samo predsednik
Amerike, temveč je pripadal vsem petim
kontinentom, da se ustanovi Zveza narodov,
so izpolnili njegovo zahtevo samo zato, da bo
dal mir. Sami pa niso v Zvezo narodov vero-
vali in vendar je danes ta Zveza sila, ki jo
mora upoštevati vsak, in Wilsonove točke so
danes politika. Mi Hrvati smo vzeli pacifi-
zmem za podlago svoje politike in tej poli-
tiki ostanemo zvesti. Naša država ne bo šla
nikdar v boj, da napade druge, toda kadar bi
nas kdo drugi napadel, bomo dali tak odpor,
da nas bo videl svet.

Pri Zvezi narodov je urad dela, ki ga vodi
Thomas. Ta urad je danes pravzaprav duša
Zveze narodov in ta urad velja socialni pra-
vičnosti. Povsod na svetu se kaže upliv ura-
da in ta upliv postaja vedno močnejši, ker
narodi hočejo socialno pravičnost. In danes
se sodi moč države samo po tem, kako je
uveljavljena socialna pravičnost. Ne vpraša
se, koliko vojakov ima država, temveč kako
gre ljudem.

Socialna pravičnost pomeni harmonijo in
to harmonijo prinašamo mi. Treba je mnogo
volje, da zavladava socialna pravičnost in to vo-
ljo imamo. Kakšna je morala biti naša volja,
da smo tedaj, ko sem stal pod večali, skle-
nili sporazum z radikali!

Narodnost.

Tretja stvar je narodnost. Napačna je misel,
da bo narodnost umrla. Na krivi poti so oni,
ki pravijo: Obračunali smo z vero, sedaj
bomo še z narodnostjo. Vera je prepričanje,
je zavest posameznika, in pa njegova pri-
vatna stvar, kakor kak žepni robc. V naši
državi je prepričanje svobodno in zato je ko-
neč verskih bojev. Vera je odnosaj človeka
z Bogom in ne s popom. Molitev je razgo-
vor z Bogom in prazno ponavljanje besed.
Vera je zavest, ne pa imperializem. Isto je
z narodnostjo, ki ni ne imperializem in ne
sovizem.

Pacifizem, socialna pravičnost in humani-
zem ter narodnost, to so tri glavne naloge.

Enotna mora biti Slovenija.

Med dvema velikima narodoma, med dve-

ma velikima civilizacijama je Slovenija in da-
si ni imela ne generalov in ne ministrov, je
vendar vzdržala pritisk. Samo pesniki so
ustvarjali slovensko zavest in vendar je Slo-
venija napredovala in si ustvarila svoje
lastno življenje. Samo norec more reči, da
ni Slovenije in kdor je pristal na to, da naj
preneha slovenski narod, je pometalo.

Danes, ko sem v vladi, vam rečem: Slo-
venija mora biti edinstvena, tudi ona, ki ni
danes tu. Ker Slovenija je danes duhovni
pojem in narodnost je zavest. Te pa ni mo-
goče deliti, ta mora biti edinstvena. Toda v
zvezi z drugimi brati. Kako pa to ustvariti?

Vi boste naš tenor, vsi skupaj pa bomo
kvartet, lepši in popolnejši ko solo.

Slovenija hoče živeti in sicer kot enako-
vreden brat. Hoče biti gospodar in ne be-
rač. In v interesu vseh nas je, da je Slove-
nija z nami. Ona vnaša v skupnost svojo po-
sebnost, svojo dušo, svojo kulturo. Te ni mo-
goče improvizirati, temveč jo je treba pro-
ducirati.

Narod se spozna po pesmi. V najtežjem
boju so bili Slovenci in vendar so vzdržali.
Če bi bili Slovenci samo nakovalci, potem
ne bi imeli najbolj veselo pesem. Ne Srbi
in noben drug slovanski narod nima tako ve-
selih pesmi. Srbska pesem pozna samo žal-
lost, zakaj druga stvar je živeti v deželi, kjer
vlada kolac in kjer je paragraf.

Slovenija ni danes zastopana v vladi in z
malimi izjemami so bili vsi, ki so prišli v
vlado le smeti. In zato je za sedaj Hrvat slo-
venski prosvetni minister. In kot lak moj po-
zdrav vam, da v bratski slogi uveljavimo,
to kar zahtevajo tri glavne naloge: pacifizem,
socialna pravičnost in narodnost.

Ko se je poglo navdušenje po Radićevem
govoru je povzel besedo

dr. Vladimir Ravnihar.

Ze ko je prišel St. Radić prvič v Slovenijo,
da kot dijak dela za probujanje narodne za-
vesti, je bil prominetna politična osebnost.
Kasneje so bili zelo živahni stiki s Stepa-
nom Radićem l. 1907, ko se je v soglasju z
njim ustvarila slovenska gospodarska stran-
ka. Zamišljena je bila kot nekaka paralela
hrvatske seljaške stranke in bila je predhod-
nica po vojni nastale SKS. Stranka pa je žal
zamrla, ker so jo mogotci smatrali kot ne-
kako blasfemijo in zato je bila vsa njih ar-
tiljerija naperjena proti njej.

Danes zopet pozdravljamo St. Radića v
svoji sredi in sicer v prvi vrsti kot zastop-
nika in ustvaritelja politike sporazuma.

Mnogi mislijo, da smejo to politiko omalo-
važevati, ker ni takoj pokazala globoko vi-
dnih uspehov. Toda velike stvari se ne izvrše
naenkrat in treba je vztrajati ter tudi po-
trpljenja. Zopet drugi govore, da pomeni
politika sporazuma kapitulacijo. (Stepan Ra-
dić: »Oni, ki niso kapitulirali, žvižgajo, mi
pa, ki smo »kapitulirali«, pojemo.« Viharna
veselost.)

Politika sporazuma je, da predstavniki
vseh treh narodov izjavijo, da se da samo
s sporazumom rešiti problem Jugoslavije, ker
samo tako pridemo do konsolidacije države.

Brez sporazuma je vsak napredek države
nemogoč. Politika sporazuma je nasprotje
politične sile in izključeni so in morajo biti
od sodelovanja vsi, ki so proti politiki spo-
razuma, ki žive le od nesporazuma.

Neprecenljiva zasluga HSS je, da je sedla
za zeleno mizo in ustvarila sporazum, ki dva-
krat bolj drži, ker je njegova podlaga demo-
kracija.

V tem duhu pozdravljam kot član narodno
radikalne stranke Stepana Radića.

Govor dr. Ravniharja je bil sprejet z glas-
nim odobravanjem. Enako tudi govor prof.
dr. Lončarja, ki je poudarjal, da more iti
pot Slovencev v Beograd samo skozi Zagreb.
Nikdar se tej poti Slovenci ne smejo izne-
veriti, ker vselej je bilo slabo, če so to storili.
Zaključni govor je imel nato dr. Drago Ma-
rušić. Znova je utrdil večer bratske vezi
med Slovenci in Hrvati ter obenem novo vez,
ki so jo posvetile globoke misli St. Radića,
tvorca sporazuma in zastopnika demokracije.

Volitve v akademsko reprezentanco.

V soboto, 21. t. m. so se vršile na ljub-
ljanski univerzi volitve v Svet slušateljev
ljubljanske univerze. V petek in v soboto
je vladala na univerzi prava volilna mrzlica.
Po vseh seminarjih, predavalnicah, in labo-
ratorijih se je debatiralo in agitiralo. Avla
in hodniki so bili polni gruč zbiračev in se
akademiki, neznanost se je opazala zlasti
pri pristaših samostojno demokratske stran-
ke in pa pri neodvisnih. Klerikaleci se jav-
no volilne borbe niso udeležili, z volilno
agitacijo ne morejo itak nič izgubiti in nič
dobiti. Ves volilni boj, ki se je vršil v glav-
nem med neodvisnimi in sam. demokrati, je
dosegel v prvih urah volitev svoj višek. Do-
čim je bila agitacija za Neodvisno sindikalno
listo vseskozi stvarna, resna in utemeljena,
se je odlikovala lista »delovne« omladine z
naravnost prostaško, hujšajočo, proti ose-

bam naperjeno agitacijo. Smelo trdim, da so
sam. demokratski akademiki s svojim nasto-
panjem temeljito posekali svoje starejše
samostojno demokratske učitelje. Zgodo-
vina slovenskih volitev beleži le malo sla-
čajev tako ogabne volilne agitacije. Kljub
temu je lista neodvisnih dosegla časten
uspeh. Blok levih pa je postal 21. t. m. na
naši univerzi faktor, s katerim bo treba ra-
čunati, čeprav ga je »Jadrano« glasilo »Vi-
dovdan« že slovesno pokopalo. Dasi je po-
menjalo uspeh že dejstvo, da se je v Ljub-
ljani sploh mogla postaviti kaka druga lista
kot »napredna« in klerikalna, pomeni uspeh
neodvisnih za prvi nastop že prelom z dose-
danjo tradicijo boja med obema dosedanj-
ma skupinama. Na površje stopa nova orien-
tacija slovenske mladine in kmalu se bodo
nehali časi zmag.

Izid volitev.

Glasovanja se je udeležilo skoro 70% vseh
rednih slušateljev ljubljanske univerze, kar
pomenja rekordno udeležbo. Od 887 veljavnih
glasov je pripadlo na

Listo »delovne« omladine . . . 403, 52%.

Neodvisno sindikalno listo . . . 174, 20%.

Listo katoliških akademikov . . . 250, 28%.

Prvi listi pripadajo predsednik (Maček),

trije odborniki in dva revizorja. Drugi listi

pripade blaginjak (Kuljiš). Tretji listi pa dva

odbornika in en revizor.

Kljub znatni razliki med listami, pomenja
število 174 znaten uspeh, posebno ker si lista
ni mogla delati reklame s tradicijo ali pa z
gmožnimi sredstvi podprto propagando. Vsek
peti akademik je naš in za začetek dovolj.
Hvala vsem razsodnim tovarišem in tovari-
šicam, ki niso nasledili podli agitaciji prve li-
ste, nego so s svojim glasom dokazali, da
obsojajo zlorabo univerze v partizanske na-
mene. Pokret Bloka levih ima sedaj za-
črtano pot. Naprej, do zmage!

—r—

Prosveta.

Komorni kvartet »Zika«, ki nastopi v Ljub-
ljani v ponedeljek, dne 23. t. m. ob 20. uri
v Unionski dvorani, izvaja na tem svojem
koncertu sledeče točke: 1. Lhotka: Godalni
kvartet v 1 stavku. Komponist Lhotka je
rektor zagrebške muzičke akademije ter pri-
znan zborovski in simfonični skladatelj. Pred
par leti je bil dirigent pevskega zbora »Li-
sinski«, ki se je pod njegovim vodstvom po-
vzpela na prvo mesto v naši kraljevini. Drugo
točko sporeda tvori kvartet češkega kom-
ponista Jančka, katerega delo je inspirirano
po Tolstega Kreutzerjevi sonati. Ta kvartet
se je privikar javno izvajal na mednarodnem
glasbenem festivalu v Benetkah meseca sep-
tembra t. l. Sklepno točko sporeda tvori zna-
meniti Rejgerjev godalni kvartet v es-duru,
katerega prištevajo glasbeniki med najin-
teresantnejša dela komorne glasbene litera-
ture. Vsi ti trije kvarteti se privikar javno
izvajajo v Ljubljani. Priprani smo, da jih
bodo izvajali Zikoveci tako, kakor so to dol-
ni svojemuo mednarodnemu slovesu, katere-
ga uživajo. Vstopnice so v predprodaji v
Matični knjigarni.

Ljubljanska opera. Orfej v podzemlju. Na-
čeloma smo dosledno proti operi, ker smo
prepričani, da kvari okus publike, tembolj,
če so se operete ljudje — kot pri nas — že
odvadili in radi posejajo opero. Suppeja,
Offenbacha, Straussa koncediramo publiki za
katerikrat in upravi, ki bi rada pomagala
svoji blaginji — saj danes menda nobeno gle-
dišče ni suficito — tudi. Satira, parodija in
persiflaža Offenbachovega »Orfeja v pod-
zemlju« zabavajo še danes, dasi se jih drži
patina precej na debelo; glasba pa ni slaba
in je užitna. — Sobotna predstava te burleske
ni bila na višku, delo je bilo površno pri-
pravljeno ali pa je prišlo morda prezgodaj
na oder. Pred pultom je prvič debutiral g.
dr. Danilo Švara, novoangažirani kapelnik, ki
je študiral v Nemčiji. Dirigiral je dosti si-
gurno in živahno ter se je dobro uedel. V
pevskem oziru smo čuli marsikaj čudnega in
smešnega, kar nas je spravilo v dobro voljo,
nikakor pa se nismo mogli smejati skrajno
neslanim, bedastim dovtipom v prozi — in
proza je bila sploh unikum in tudi znali je
niso — kajti vsaka stvar mora imeti svoje
meje. Dajte nam zdravega humorja, ne pa
bedasto! Med pevec je bil dober g. Kovč,
pa mu ni šlo nič kaj od srca, tudi g. Poličeva
je bila prav dobra in v manjših vlogah bi
bilo imenovati g. Ribičevo, gđc. Korenjakovo,
Ramškovo. Zelo nam je ugajal g. Peček v
vlogi Stiksa, čigar neravni humor je širil k
smehu. Vloga Jupitra je stara domena g.
Povheta; taka je kot pred leti in se ni za las
izpremenila. Režija si je izmislila marsikaj
novega, oprema dela je bila za naše razmere
lepa (III. slika). Če se omenimo, da jo je
zbor parkrat pošteno zavozil da je tudi balet
nekoliko stopical, smo že povedali več kot
»Orfej« zasluži. Gledišče je bilo seveda polno,
del publike se je zabaval, ostali del pa si je
mislił svoje. —

—o—

Največji in najlepši filmski veleumotvor vseh časov!

„NIBELUNGI“

I. del: Siegfried.

Kolosalna režija prekaša tudi najbujnejšo fantazijo! V glavnih vlogah: Paul Richter, Margarethe Schön, Hans A. Schlettow (znani grof Boris iz velefilma »V imenu cara«), Rudolf Klein-Rogge, Hanna Ralph, Bernhard Götzke in še drugi samo najboljši in naj-
lepši nemški igralci. — Veličastno so in nepopisno krasni prizori kot: Boj Siegfrieda
s strašnim zmajem, ki bruhaja ogenj ter koplje Siegfrieda v vroči zmagajevi krvi. Usode-
polno srečanje Siegfrieda in Abdericha. Zaklad Nibelungov. Okamenenja Abdericha in
čuvajev ogromnega zaklada Nibelungov. Impozanten prihod Siegfrieda v Worms. Pre-
hod kraljice Brunhilde čez živi most.

Neizbrisen je vtis, ki ga zapustijo v srce segajoče scene tega filma.

Vsled velike dolžine filma se vrše predstave ob: 3., 5., 7. in 9. uri. — Pomnoženi
umetniški orkester svira pri vseh predstavah.

FILMI KINO MATICA, vodilni kino v Ljubljani (Tel. 124).

Dnevne vesti.

UKINJENJE DRAGINJSKIH DOKLAD PRO-
VIZIONISTOM IN NEZGODNIM RENTNIKOM

»Jutro« z dne 20. nov. t. l. prinaša članek, ki je, v kolikor se tiče kritike radi ukinitve pobiranja doklad na premož, popolnoma v redu. H koncu pa sprašuje, kdo se je trudil, da je v proračunske dvanajstine sprejeto to nesocialno določilo. Da pridemo do jasnosti v tem vprašanju, se mi zdi potrebno, da povem javnosti to, kar vem.

Na zadnji seji uprave Pokrajinskega pok. sklada je med drugim omenil rudarski nadsvetnik g. Strgar, da se mu zdi, da bo uprava tega sklada kmalu nepotrebna, ker se bo po njegovih informacijah pobiranje doklad z novim letom ustavilo. Po gorenji izjavi sodim, da g. nadsvetnik Strgar ve, kdo se je trudil za odpravo teh doklad.

Za me je bila izjava g. nadsvetnika Stergarja važna in sem zato takoj opozoril na pretečo nevarnost po g. Kopaču »Delavsko zbornico«. G. Kopača sem prosil, da se pobri- ga na merodajnih mestih. Delavska zborni- ca, da prepreči škodo, ki bi jo trpeli ravno najboljše. G. Kopač mi je to obljubil in ko sem ga pred približno tremi tedni srečal in ga vprašal, kaj je ukrenila v tej stvari Delavska zbornica, mi je odgovoril, da je vse v redu in da se ni bati, da bodo doklade odpravljene.

Zato mislim, da bi mogla na »Jutrovo« vprašanje najtočneje odgovoriti g. nadsvetnik Stergar in Delavska zbornica.

Janko Bukovec.

— Dr. Pestotnik odstavljen. Ogromna večina Slovencev je sprejela to vest z zadovoljenjem. »Jutro« je priobčilo g. dr. Pestotniku ob tej priliki velik slavošpev, ki pa ni prepričal nikogar, niti pristašev SDS, pač pa je sijalen dokaz za okus »Jutra«.

— Iz prosvetnega ministrstva. Prosvetno ministrstvo je odredilo, da imajo učne moči na meščanskih šolah z 20 let aktivne službe, na teden po 20 službenih ur, učne moči z manj službenimi leti pa 22. Ta odredba velja tudi za učne moči na trgovskih šolah.

— Udeležencem pariške razstave dekorativne umetnosti. (Komunikacije ministrstva trgovine in industrije.) Francoška vlada je sklenila izdati o razstavi dekorativne umetnosti v Parizu generalno poročilo. V ta namen se izda za vsako državo, ki se je razstave udeležila, posebna knjiga. Da bo to delo glede naše države čim najbolj točno, prosi komisarijat naše države za omenjeno razstavo, da mu vpošljejo vsi naši razstavljalci, posebno oni, ki so dobili nagrade, točne podatke o starosti svojega podjetja, o številu zaposlenih delavcev, o delovni moči, nagradah, kvaliteti in kvantiteti produkcije s fotografijami in katalogi itd. Vsi zainteresiranci se pozivljajo, da vpošljejo v lastnem interesu zahtevane podatke čim prej direktno komisarijatu kraljevine SHS na razstavi dekorativne umetnosti v Parizu, 139 Quai d'Orsay XV.

— Amnestija. Ponovno javljamo: Oproščena so in pozabijo se sledeča kaznjiva dejanja: 1. Kaznjiva dejanja, predvidena v § 44. voj. kaz. zak., izvršena od dne tega ukaza, ako se krivci sami javijo najdlje do 1. jan. 1926. 2. Kaznjiva dejanja, predvidena v § 57. v zvezi s § 58. voj. kaz. zak. in v § 63. v zvezi s § 64. in 67. voj. kaz. zak. (samovoljno oddaljenje, pobeg in dogovorjen pobeg), izvršena od podčastnikov, kaplarjev, redovov in neukaznih oseb naše vojske in mornarice v času od 21. oktobra 1923 do 10. novembra 1925, to pa samo v onih slučajih, v katerih so se krivci sami vrnili k svojim poveljstvom ali pa so se prijavili prostovoljno pri vojaških ali civilnih oblastih v svrhu, da se jih pošlje k pristojnemu poveljstvu, oziroma da bodo to storili najkasneje do 1. jan. 1926. To se ponovno objavlja, da izvejo tem sigurneje zlasti stariši in sorodniki vojaških beguncer ter jim lahko pišejo, da se do označenega roka lahko vrnejo, ne da bi bili kaznovani.

— Razpisana mesta. Razpisano je mesto upravitelja bolnice v Slovenjem gradu v 8. do 5. skupini II. kategorije. Prošnje naj se vložijo do 15. decembra. — Odda se mesto jetiškega paznika pri okrožnem sodišču v Novem mestu. Prošnje je vložiti do 25. de-

cembra. — Odda se mesto šolskega sluga na rudarski šoli v Celju. Prošnje je vložiti do 15. decembra. — Podrobnosti glej v »Uradnem listu« št. 105, z dne 19. novembra 1925.

— Odlikovanje. Jakob Vrečko, inšpektor direkcije pošne hranilnice v Beogradu, je odlikovan z redom sv. Save 4. razreda.

— Izpremembe v prosvetni službi. Za vršilca dolžnosti direktorja muzejske biblioteke v Ljubljani je imenovan dr. Avgust Pirjevec, doslej pomočnik bibliotekarja licejske knjižnice, za vršilca dolžnosti upravnika licejske knjižnice pa dr. Janko Šlebingar, profesor državne realne gimnazije v Ljubljani.

— Izpremembe v pošni službi. Zdravko Simonič, doslej pri pošni hranilnici v Beogradu, je premeščen kot inšpektor k podružnici pošne hranilnice v Ljubljani; Andrej Kovačević, inšpektor pri pošni direkciji v Ljubljani, je premeščen h generalni direkciji pošne hranilnice v Beogradu; Toma Vrkljan, šef oddelka pri pošni direkciji v Sarajevu, je kot inšpektor premeščen k pošni direkciji v Ljubljani. Avgust Jarnež, inšpektor v pok., je imenovan za višjega kontrolorja v ministrstvu pošte in brzojava.

— Lakota v Mostarju. Med ubožnejšimi sloji v Mostarju vlada mizerija in lakota. Te dni so našli na ulici mrtvega 70 letnega starca Mustafa Fejića. Zdravnik je ugotovil, da je umrl mož vsled dolgotrajnega stradanja. Ta smrt je imela to dobro posledico, da se je uvela akcija za ustanovitev ubožne hiše ter da bodo zahtevali poslanci, da priskoči vlada tem pokrajinam na pomoč z živili.

— Samomor vlomilca. V stanovanje trgovca Kalmara v Štitarju (Vojvodina) je vlomil te dni kmet Sančko ter nagrabil blaga v vrednosti 15.000 Din. Pri »delu« so ga zasačili orožniki. Ko so ga hoteli aretirati, je pograbil Sančko velik kuhinjski nož ter si ga potisnil v prsa. Težko ranjenega so ga prepe- ljali v bolnišnico.

— Za takojšnje zboljšanje okusa juh, omak in prikuh itd. naj se uporablja samo Maggi-jeva zabela.

Ljubljana.

1 — Obnašajte se uljudneje! Eden od policijskih stražnikov, ki so pazili včeraj ob pri-

liki shoda pred vhodom v dvorano Narodnega doma je komandiral ljudi kot kak narednik pri vojakihi: »Po dva!« Zeleti bi bilo da pouči policijsko ravnanje tega moža, da naj nastopa prihodnjič bolj mirno ter reče, ako že glas povzdigne, vsaj: »Prosim, po dva!«

1 — Mož postave, ki se slabo spozna na starost deklet. Te dni so igrali v kino »Ideal« »Historijo njene ljubavi«. Otrokom je bil vstop prepovedan. Prišli sta dve gospodični, od katerih je eni 17, drugi 18 let. Vesni mož postave jima je zabranil vstop z besedami: »Ta predstava ni za otroke.«

Da se prepričate,

da ste dobili pravo

MAGGI^{jevo} zabelo

morate dobro paziti na ime
MAGGI in na varstveno znamko
zvezda s križcem

Pri napolnjevanju zahtevajte
izrecno MAGGI^{jevo} zabelo iz veli-
ke MAGGI^{jeve} originalne stekle-
nice, ker iz teh se po zakonu
sme prodajati samo prava
MAGGI zabela.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

»Ali ga poznate?«

»Znan anarhist je in pod policijskim nadzorstvom; v najkrajšem času so ga hoteli izobčiti.«

»Ali so opazovali njegovo vrnitev?«

»Policaji so ga prijeli, toda od njega niso mogli izvedeti ničesar, izdihnil je v njihovih rokah. Vtila se mu je kri in umrl je... to ni moja krivda, to res ni moja krivda,« dostavi hitro predsednik, s krivdo pa ni menil, da se je možu vtila kri, temveč da so ga prijeli.

»Je dobro,« reče Leonor malomarno.

»Ali je ta mož vedel, kje je Georg Hartung?«

»Da, in tudi izročili mi ga bodo. Zdaj jezdite kar hitro v mesto in ustavite iskanje. Če mi ga ne izroče oni, moram misliti, da ste preprečili to vi s preveliko vneto.«

»Ne mislim na to.«

»Tem bolje za vas.«

»Kdaj vam izroče jetnika?«

»To je moja zadeva.«

»Če pa se medtem kaj zgodi?«

»Potem bom menila, da je krivda vaša.«

(139)

»Kaj boste potem storili?«

»Jezdite raje nazaj, hitite!«

»Vi ne boste bombardirali mesta in ga sežgali?«

»Jezdite, jezdite!«

»Jaz sem popolnoma nedolžen in moja palača še ni zavarovana.«

Leonor obrne hrbet predsedniku argentinske republike in zapre linco.

Ko vidita dami, da jezdita soprog in oče proč, ko niti govorili nista z njima, se ju loti zopet obup.

Leonor ju skuša pomiriti, zagotavlja jima, da ju po polnoči prav gotovo izpusti. Pri mlajši to nekoliko izda, prime zopet za rožni venec, mati pa je popolnoma uničena, nemo strmi predse.

Ne govorili bi o njenem vedenju, a kakor bomo videli pozneje, bo imelo posledice. Stara dama, ki je do sedaj najbrže živela mirno, je v tej kritični situaciji, ki je bila zanjo pač prevelika, izpremenila svoj značaj. Leonor se ne zmeni zanjo, zopet vozi po preriji okrog, zdaj že v temi, ki jo le rekdokdaj razsvetli, da se orientira.

Strašne so ji ure, ki jih živi do polnoči. Leonor vodi avtomobil sama, in nemirna vožnja izda, kako je v dekličini notranjosti. Avto leze včasih počasi, potem pa zopet kar odskakuje.

Že dve uri pred polnočjo je v bližini onega grmi-

čevja, ki zavzema le nekaj kvadratnih metrov, vozi počasi ali pa drevi kot nora okrog.

Potem gleda le še na uro. In potem ustavi avtomobil, da je obrnjen proti mestu, in gleda in posluša v temno noč, ki je vsled oblakov ne razsvetljuje nobena zvezda.

Ura kaže tri minute po dvanajsti.

»Adam, Adam, kje so, kje je Georg?«

»No, tri minute, to še ni nobena zamuda.«

Toda mine deset minut, in vsako minuto pove Leonor, kaj vse se je morda zgodilo, ali je Georg še živ in Adamove tolažbe ne pomagajo nič.

»Ze pol ene in še vedno...«

»Tiho!« zašepeta Adam in dvigne roko. Odproti mestu obrnjeno okno, a Leonor ne sliši nič.

»Pač slišal sem glasove, nekdo prihaja!« zatrjuje Adam v šepetajočem glasu.

In tedaj sliši tudi Leonor. Može se bližajo, menijo se z zamolklimi glasovi, a vseeno toliko glasno, da jih oni v avtomobilu morejo razumeti, in sicer govore v španskem jeziku, ki ga razume Leonor še precej dobro.

»Tu moramo biti.«

»Ne, smo še daleč.«

»Prižgi vžgalico!«

»Je nimam.«

»Jaz tudi ne.«

Najboljši švicarski pletilni stroji na svetu znamke

DUBIED

za obrt in industrijo. — Edina tovarniška zaloga za Slovenijo

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika.

Vrtnarske zadeve

posreduje

Goikova „Vrtnarska šola“ v Kranju.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda 50 par.

PEMOG - ČEBIN

Wolfova ulica 1/II. - Telefon 56.

Zdravo čebulo

razpošilja od 100 kg naprej po 160 dinarjev, pri pol ali vagonem naročila ceneje. Josip Lah, Moškanjec.

Čevlje na obroke

proti jamstvu dobite pri trvdki M. Trubar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Mladenič

zdrav in pošten, vaje kmetije, ži vine ter vseh ostalih poljskih del išče primerno trajno službo. — Ponudbe z navedbo plače je poslati na upravo lista pod: »Vestenc«.

RADIO-aparate

in sestavne dele ima v zalogi

FRANC BAR, Ljubljana

Cankarjevo nabrežje št. 5.

Galanterija

ter modno blago, pletenine, nogavice, sukanec, vezanine, gumbe modne, biserne in druge, palice, nahrbtniki, nože jedilno orodje, škarje itd. vse to se dobi naj-ugodnejše pri

JOSIP PETELINC-U
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Na veliko. Na malo.

Lep poslovni lokal

v prtiličju, obstoječ iz treh prostorov, z velikimi izlozbnami v Gledališko ulico, odda za nizko najemnino Pokojninski zavod v Ljubljani.

Absolventinja

trgovske šole želi vstopiti kot praktikanca h kakemu večjemu ljubljanskemu podjetju. Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Marjilvac«.

Širite „Narodni Dnevnik“!

V modnem salonu M. SEDEJ-STRNAD
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3 so došlezadnje novosti v klobučevinastih (filcastih)
in najmodernejših klobukih

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Postrežba točna. — Cene zmerno.

VINOCET.

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi
najfinejši in najokusnejši namizni kis iz
vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše
urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

MAKULATURNI PAPIR

kg à Din 5.— prodaja uprava

„NARODNEGA DNEVNIKA“